

Handläggare
Anna-Maria Brunner
Telefon:

Till
Årstabergs förskolor

Verksamhetsplan 2023 för Årstabergs förskolor

Förslag till beslut

Innehållsförteckning

Inledning	3
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	6
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	6
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	13
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	15
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	15
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	17
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	18
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	18
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	20
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	22
Redovisning av ekonomi	23
Resursanvändning	23
Budget 2023	24
Övrigt	24

Bilagor

Bilaga 1: Atgarder VoR till VB 2022

Bilaga 2: Årstabergets förskolors Utbildningsplan 2022-2023 klar

Bilaga 3: Årshjul ht 2022-vt 2023

Inledning

Enhetens uppdrag

Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Den ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på barn och barnens behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. I utbildningen ingår undervisning. Undervisning innebär att stimulera och utmana barnen med förskolans nya läroplan som utgångspunkt och riktning, och syftar till utveckling och lärande hos barnen.

Vår vision bygger på Stockholms stads Agenda 2030, som för oss betyder en hållbar och likvärdig förskola för alla barn inom vår enhet. Vår värdegrund bygger på ett demokratiskt förhållnings- och arbetssätt där glädje, trygghet, lust att lära, samverkan, respekt och eget ansvar utgör grundstenarna.

Vår barnsyn och kunskapssyn grundar sig i ett respektfullt bemötande och en syn på alla barns lika värde. Vi vill barnens bästa, står på barnens sida och vill bidra till att skapa självständiga och trygga individer. Vi gör detta genom att på ett professionellt men omsorgsfullt förhållningssätt inspirera och utmana varje barn till ett ökat lärande. Lärandet sker både i grupp och på individnivå och vi ger barnen strategier för att bli självstyrande och självständiga. Leken har en central plats i vår undervisning.

Det pedagogiska arbetet vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och utgår från de styrdokument och den värdegrund som finns för förskolan samt med inspiration från olika pedagogiska filosofier, FN:s barnkonvention och ny forskning.

Vi vill erbjuda föräldrar en trygg och professionell förskola med hög kvalitet där vi ser till varje barns behov och intressen och där var och en får möjlighet att utvecklas och utmanas. En förskola där barn och föräldrar känner sig välkomna och trivs - *en välkomnande förskola*. För barnens bästa värnar vi en god dialog och samverkan med alla vårdnadshavare.

Vi utgår från barnets förmågor och erfarenheter, vilket bidrar till en öppenhet och respektfullhet i bemötandet. Vi tror på det nyfikna och kompetenta barnet. Undervisningen planeras och bedrivs av förskollärare med arbetslagets delaktighet. Pedagogerna är medforskare som stöttar, uppmuntrar och utmanar. Vi lägger stor vikt vid att stärka barnens identitet och självkänsla och träna barnen att vara ansvarsfulla. Våra lärmiljöer är inbjudande, tydliga och utmanande för att stimulera till lek och lärande. Vi arbetar med ett projektinriktat arbetssätt som är både barniniterat och lärariniterat. Vi värnar ordning och reda och lär barnen att vara rädda om möbler och material och att var sak har sin plats, för att skapa en hållbar förskola och estetiskt inbjudande miljö. Genom pedagogisk dokumentation och lärloggar i PoB:en synliggör vi barnens lärande.

Vi arbetar systematiskt med tydliggörande pedagogik som innebär att alltid ligga steget före och ha ett proaktivt arbetssätt. Vi ser till att barnen är införstådda och trygga med vad som ska hända under dagen, var de ska vara, med vem de ska vara, varför vi gör det vi gör och vad som ska hända sedan. Detta för att skapa en meningsfull och hanterbar dag på förskolan för barnen.

Varje förskola håller på att ta fram en årlig plan med aktiva åtgärder som ska följas upp,

revideras och hållas aktuell utifrån barngruppernas behov och enhetens årshjul. Varje förskola har en pedagog som är med i "värdegruppen", vilken leder arbetet med planerna. Rektor ansvarar för att barn som behöver extra stöd får det och att det sker i samverkan med vårdnadshavare samt stadsdelens resursenhet.

Organisationsbeskrivning

Långbro-Solbergaskogens förskolor består av fem förskolor: Muminstugan, Viveln, Trollsländan, Mineralen och Solkatten med sammanlagt 21 avdelningar och närmare 400 barn. Vid årsskiftet 2022-2023 skedde en omorganisation i stadsdelen p g a det stora barntappet och förskolan Snöripan övergick till Herrängen-Älvsjöskogens enhet. Enheten får också en ny rektor i slutet av februari då den tillförordnade rektorn går i pension. Förskolorna ligger utbredd från Långbro Park som är en del av södra Älvsjö till Solberga som är en del av Älvsjö norra del. Alla förskolorna ligger i fristående byggnader med egna gårdar och har närhet till skog och parker. Samtliga förskolor har Sisab som fastighetsvärd. Under hösten 2022 och våren 2023 renoveras förskolan Trollsländan och får ett nytt ventilationssystem. Under denna period är förskolan evakuerad till två nya adresser, Juvelen och Citrusgården. Återflytt beräknas ske i augusti 2023.

Det finns utbildade förskollärare i varje arbetsgrupp och i två arbetsgrupper har av olika skäl tillfälligt två förskollärare. Det har varit svårt att rekrytera barnskötare under hösten så några sådana tjänster är vakanta och rekrytering pågår. Det långsiktiga arbetet med barn i behov av särskilt stöd har varit ansträngt på vissa avdelningar och målet är att bemanna med en ordinarie "fjärde" pedagog istället för att ha tillfälliga verksamhetsstöd. Avsaknad av ordinarie pedagoger har påverkat arbetsmiljön för de pedagoger som saknat kollegor som har upplevt en osäkerhet och svårighet att bygga kontinuitet i sitt pedagogiska arbete på avdelningen.

Ett gediget och framgångsrikt planeringsarbete för enhetens fortsatta utveckling skedde under maj och juni 2022 av tf rektor, de två biträdande rektorerna samt enhetens kvalitetsstödjare. Resultatet av detta arbete har börjat implementeras under hösten och processen hoppas kunna fortgå under den nya rektorns ledning.

För att skapa en likvärdig förskola har en gemensam grund för Lärmiljön, Strukturer och Basmaterial skapats. Det medför att pedagogerna kan arbeta med grupper i gruppen för att skapa en lugn och trygg arbetsmiljö och ett gott arbetsklimat för både barn och pedagoger. Ledningen värnar framförhållning och har tagit fram mötesstrukturer för varje termin och en tydlighet i planering och organisation med ett årshjul för hela enheten. Som medarbetare ska man känna att man är både betydelsefull och litad på och att man har både rättigheter och skyldigheter.

Maten är en viktig del av kvaliteten i förskolan och kockarna lagar all mat från grunden. Maten är varierad och näringsrik och målet är att minst 70 % av våra produkter är ekologiska. Vi serverar vegetarisk mat minst två gånger i veckan, ofta tre. Alla kockar i enheten ingår i "Köksgruppen", som träffas regelbundet för att diskutera utveckling och inspirera varandra.

Samtliga förskolor i enheten har en giftfri och kemikaliesmart miljö och når minst nivå 2 i Kemikaliecentrums vägledning för en kemikaliesmart förskola.

Vår stora organisation innehåller mycket samlad kompetens, vilket ökar möjligheterna till såväl ett individuellt som ett kollegialt och organisatoriskt lärande. Det skapar en särskild kraft och energi att 120 medarbetare kan arbeta kring gemensamma frågor och få en samsyn. Rektor inleder alla APT för att skapa sammanhang och kontinuitet. Varje förskola har också en samordnare som är en viktig kommunikationslänk mellan förskola och ledning. Samordnaren leder de veckovisa förskolläramötena på varje förskola. Tid finns avsatt varje vecka för planering och reflektion i hemvisten. För att säkerställa trygghet och kontinuitet för våra barn och pedagoger har vi satsat på några fasta husvikarier. På varje förskola finns en schemaansvarig som i samråd med biträdande lägger alla förskolors scheman för att skapa likvärdighet och effektivitet. I många sammanhang finns det ett givande samarbete och erfarenhetsutbyte förskolorna emellan.

Varje förskolas grundstrukturer, veckoramschema, superstrukturer, finplanering samt planer med aktiva åtgärder är styrdokument för varje hemvist. Varje avdelnings systematiska kvalitetsarbete beskrivs i PoB:en och i förskolans OneNote. Resultat och analys av den årliga Förskoleundersökningen och Medarbetarenkäten samt avdelningarnas Kvalitetsindikator (WKI) ligger till grund för framtida planering och utveckling.

Kvalitets- och utvecklingsarbete

I enheten finns flera stödfunktioner som bidrar till vår utvecklingsinriktade organisation. Förutom olika pedagogiska reflektionsmöten och workshops erbjuder vi också praktisk handledning i de olika arbetslagen. Våra processer är meningsskapande så att alla förstår syftet med varför vi gör vissa handlingar och att det ska ge ett mervärde. Medarbetarnas organisationsidentitet påverkar möjligheterna till ett kollektivt lärande i en gemensam riktning. Vi pratar mycket om riktning och ramar, men värnar också om att det ska finnas en stor frihet för medarbetarna att utforma och påverka sina arbetsuppgifter inom ramarna. Delaktighet och inflytande i kombination med ansvar och förtroende främjar en god och hälsosam arbetsmiljö.

Inför varje nytt läsår skriver rektor en **Utbildningsplan** där enhetens fokus- och fördjupningsområden beskrivs. För läsåret 2022–2023 finns två fokusområden och två fördjupningsområden. I utbildningsplanen beskrivs fokusområdena uppdelade efter syfte, mål och riktlinjer, stöd i läroplanen, genomförande samt analys och uppföljning med tidsplan. Under varje rubrik beskrivs arbetet detaljerat och är en viktig grund för förskolornas planeringsarbete av sin undervisning. Fokusområdena är kopplade till aktuell forskning, samt de övergripande utvecklingsområden som gäller i staden och stadsdelen.

Läsårets fokusområden;

1. Hållbar utveckling - Agenda 2030
2. Estetiska uttrycksformer (skapande, dans, musik, drama, rörelse etc.)

Läsårets fördjupningsområden;

3. Pedagogisk dokumentation
4. Språk- flerspråkighet

Utbildningsplanen är en del av enhetens systematiska kvalitetsarbete och följs upp genom WKI, hemvisternas reflektionsunderlag i OneNote, pedagogisk dokumentation på hemvisten

samt genom undervisningsplaner och lärloggar i Skolplattformen. Utbildningsplanen för 2022-2023 bifogas denna Verksamhetsplan.

De veckovisa förskollärmötena är ett annat viktigt forum som vi utvecklat. Samordnarna leder mötena och även här finns en plan för innehåll och upplägg. En gång per månad finns stöd från ledningen med så att en kontinuerlig kompetensutveckling och uppföljning sker. Fokus under läsåret är enhetens Utbildningsplan. Vi kommer också att utveckla vår Utvecklingstimme i samband med APT så att pedagoger mer och mer kommer att leda den. Målet är att öka det kollegiala lärandet än mer och dela goda exempel som finns i enheten.

Verksamhetsplan 2023 kommuniceras i enheten fortlöpande under våren och konkretiseras genom att varje avdelnings planering utgår från den samt enhetens Utbildningsplan.

Utvecklingsområden 2023

Enheten har en ny rektor från mars 2023 så en del av de tänkta utvecklingsområdena kan komma att justeras. De utmaningar som enheten behöver arbeta vidare med under 2023 är den höga frånvaron, hålla kvar samt fördjupa det systematiska kvalitetsarbetet, rekrytering av kompetenta barnskötare samt få en budget i balans. Ekonomin är en utmaning för de flesta enheter under 2023.

Planer finns att starta en större kompetenshöjande insats under hösten genom att använda Skolverkets modul Tillgänglig förskola. Syftet är att höja kompetensen i hela enheten gällande arbetet med barn i behov av stöd samt att arbeta mer systematiskt med en inkluderande förskola. Stadsdelen kommer också att satsa på kompetenshöjande utbildning för förskollärarna i deras ledarskap under ht-23 och 2024, vilket länge varit efterfrågat. De olika utbildningsinsatserna behöver dock samordnas så att satsningarna går att genomföra utan för stora störningar i verksamheten..

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att stadsdelsområdets kommunala förskolor ger alla barn lika möjligheter och det stöd de behöver för att lära och utvecklas i enlighet med Barnkonventionen, Skollagen samt Förskolans läroplan.

En faktor som påverkar förskoleverksamheten är minskningen av antalet barn i åldrarna 1–5 år i stadsdelsområdet, en trend som har bestått de senaste två åren, dock ojämn över stadsdelen. Verksamheten har anpassats utifrån trenden både när det gäller lokalbeståndet och organisationen. Endast ändamålsenliga permanenta förskolelokaler är kvar i lokalbeståndet och från januari 2023 justeras antalet resultatenheter från tretton till tolv. Enligt Sweco:s befolkningsprognos ökar det totala behovet av antalet förskoleplatser successivt under kommande tioårsperiod men med start från ett lägre barnantal än tidigare prognostiserat. Det innebär att förskoleverksamheten kommer expandera framgent men att det befintliga

lokalbeståndet möter platsbehovet under en längre tid än tidigare prognostiserat.

Förskolan ska främja livslångt lärande och ge trygghet och omsorg för alla barn samt förmedla och förankra grundläggande demokratiska värderingar liksom respekt för mänskliga rättigheter. Barnen i förskolan ges, oavsett könstillhörighet, möjlighet att utveckla sina förmågor och intressen med samma möjligheter och på lika villkor. Där det är möjligt att ta fram könsuppdelad statistik analyseras resultat utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Stödfrågor för jämställdhetsanalyser används vid bland annat tertiärrapporter. Om förskoleenheterna uppmärksammar omotiverade könsskillnader i bedömningar, nöjdhet eller insatsernas framgång analyseras även detta.

Förskolorna erbjuder inkluderande, tillgängliga lärmiljöer och i lek och interaktion med barnen utmanas könsstereotypiska normer och värden. Ett brett urval av material, lekar och aktiviteter erbjuds för att barnen ska ha möjlighet att bredda sina lekmönster. Undervisningen sker ofta i grupper om färre barn för att värna om barns samtalsutrymme och möjliggöra för alla barn att ge uttryck för sina tankar, åsikter och idéer. På så vis möjliggörs att alla barn får lika stort inflytande över och utrymme i utbildningen oavsett könstillhörighet.

Stockholm stad är förvaltningsområde för finska, samiska och meänkieli. För förskolan innebär det att barn har rätt till förskoleplats där hela eller en väsentlig del av utbildningen bedrivs på något av minoritetsspråken.

Ett systematiskt kvalitetsarbete är en förutsättning för att utveckla en likvärdig utbildning och undervisning av god kvalitet. Gemensamma stöddokument säkerställer likvärdigheten och anger riktning för utbildningen och undervisningen inom prioriterade områden som likvärdiga lärmiljöer, språk, digitalisering, kultur, måltider och fysisk aktivitet. Utifrån förskoleavdelningens uppföljningar och resultatanalyser under föregående verksamhetsår, har tre övergripande utvecklingsområden identifierats. Dessa områden kommer att prioriteras under 2023:

- Hållbart ledarskap och medarbetarskap
- Språkutvecklande utbildning och undervisning
- Tillgänglig och inkluderande förskola

Hållbart ledarskap och medarbetarskap

Rapporten Ledarskap i förskolan ligger till grund för förskoleavdelningens fortsatta utveckling av arbetet med förbättrad arbetssituation för barnskötare, förskollärare och rektor i syfte att skapa ett hållbart ledarskap och medarbetarskap. Följande delar ingår i utvecklingsområdet:

- Organisatoriskt och pedagogiskt ledarskap för rektorer
- Pedagogiskt ledarskap för förskollärare
- Medarbetarskap för arbetslag

Förskoleavdelningen har under 2022 påbörjat ett utvecklingsarbete med fokus på att definiera begreppet närvarande ledarskap samt på balansen i rektorsuppdraget. Arbetet omfattar att

utveckla strukturer för den inre arbets- och utvecklingsorganisationen med biträdande rektorer, förskollärare och arbetslag, samt att utveckla samarbetet med stödfunktionerna. Arbetet fortsätter under 2023.

Under 2023 ska även kompetenshöjande insatser för förskollärare kopplade till pedagogiskt ledarskap utifrån läroplansuppdraget tas fram och genomföras. I detta ingår även att gemensamt definiera nyckelbegreppen undervisning och utbildning för att främja likvärdighet. Den professionsstärkande insatsen kommer även i delar att omfatta arbetslaget som helhet.

Tillgänglig och inkluderande förskola

Förskolan ska säkerställa att alla barn får det stöd de behöver för sin utveckling inom ramen för förskolans verksamhet. Särskilda insatser är ibland nödvändiga för att möta barns individuella men även grupperns specifika behov. Behoven kan vara tillfälliga eller varaktiga, exempelvis kopplade till medicinska eller socioekonomiska förutsättningar. Insatserna kan innebära anpassningar i arbetslagens organisation eller arbetsätt, behov av specialkompetens hos medarbetare, anpassningar av lokaler samt utökad samverkan med externa aktörer. Förskoleavdelningen fortsätter därav utveckla former för arbetet med en tillgänglig och inkluderande förskola för alla barn. Avdelningen ska även genomföra en behovskartläggning avseende barn i behov av särskilt stöd i syfte att identifiera utvecklings- och stödbehov hos enheterna. Ytterligare två delar ingår i utvecklingsområdet:

- Förebyggande och främjande arbete
- Samverkan med externa aktörer

Förskoleenheterna ska under 2023 fortsätta utveckla förskolans lärmiljöer som en del i det förebyggande och inkluderande arbetet. Det påbörjade utvecklingsarbetet i samverkan med grundskolan om övergångar från förskola till skola fortsätter under 2023. Även samverkan med avdelningen för social omsorg om rutiner för orosanmälan fortsätter utvecklas.

Språkutvecklande utbildning och undervisning

Utbildningen och undervisningen ska utgå från barnens intressen där barn stimuleras och utmanas med läroplanens mål som utgångspunkt och riktning. Förskoleavdelningen tillsammans med förskoleenheterna har under 2020–2022 tagit fram och implementerat språkprogrammet för förskolan på alla enheter. Språkutvecklande arbete ligger som ett raster över hela utbildningens innehåll, från språksamtal med vårdnadshavare vid förskolestart till språkfokus vid övergång till grundskola. Läsmiljöerna fortsätter utvecklas med fördjupningar i drama, musik, berättande och skapande, både lokalt på enheterna samt i ett övergripande perspektiv. I syfte att utveckla det kollegiala erfarenhetsutbytet ska förskoleavdelningen fortsätta samordna och sprida goda exempel på arbetslagens undervisningsformer och innehåll.

Läroplanen över hela förskoleperioden

En del i arbetet med utveckling av utbildning och undervisning är att utveckla former för uppföljning och utvärdering av läroplansmålen under förskoleperioden som helhet, 1–5 år. Förskoleavdelningen ska utreda hur arbetet med läroplansmålen under hela förskoleperioden

kan utvecklas.

Agenda 2030

Stadsdelsnämndens arbete och insatser bedöms stödja och bidra till mål 4. God utbildning till alla, 5. Jämställdhet samt 10. Minskad ojämlikhet i enlighet med Agenda 2030.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	33 %	33 %	Tertial
 Antal barn per grupp	15	15	Tertial
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	Tertial
 Förskollärartäthet	15,5 st	15,5	Tertial

Nämndmål: Alla barn i förskolan stimuleras och lär utifrån sina förmågor i en utbildning med likvärdig och tillgänglig lärmiljö

Beskrivning

Målet nås genom att utbildningen bedrivs i likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer som uppmuntrar till kommunikation, lek och utforskande. Social, pedagogisk och fysisk miljö skapar tillsammans förutsättningar för barns lärande och utveckling. Språkutvecklande arbete ligger som ett raster över hela utbildningen. Rektor leder och samordnar det pedagogiska arbetet och organiserar de strukturella förutsättningarna för utbildningen. Förskolläraren ansvarar för att undervisning bedrivs i enlighet med målen i läroplanen. Arbetslaget genomför utbildningen utifrån sina respektive uppdrag.

Gemensamt framtagna stöddokument anger riktning för utbildningen och undervisningen inom prioriterade områden som likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer, språk, digitalisering, kultur, måltider och fysisk aktivitet.

Förväntat resultat

Utbildningen ger varje barn förutsättningar att utveckla:

- Nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära
- Ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen utforma och genomföra kompetenshöjande insatser för förskollärare och arbetslag i pedagogiskt ledarskap utifrån läroplansuppdraget.	2023-01-01	2023-12-31
Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen utreda hur arbetet med läroplansmålen under hela förskoleperioden kan utvecklas.	2023-01-01	2023-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska fortsätta utveckla sina läsmiljöer och lärmiljöer med fokus på drama, musik, berättande och skapande.	2023-01-01	2023-12-31

Enhetsmål: Alla barn i Årstabergets förskolor möts av lärmiljöer där organisation/struktur, material och pedagogernas förhållningssätt återspeglar läroplanens intentioner

Förväntat resultat

Alla barn i Årstabergets förskolor;

- har tillgång till enhetens basmaterial och tilläggsmaterial anpassat efter barngruppens behov och intressen.
- har tillgång till stimulerande, utmanande och tydliga lärmiljöer som underlättar arbetet med grupper i gruppen samt främjar leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet.
- har rätt till arbetsro och ett lugn där våra strukturer och vår planering hjälper oss att skapa ett bra flöde över dagen.

Alla barn i Årstabergets förskolor;

- utmanas och utvecklas i språk och kommunikation.
- erbjuds dagliga möjligheter till läsning och har tillgång till kvalitativ litteratur.
- får möta en interkulturell verksamhet.
- Alla flerspråkiga barn utmanas i sin flerspråkighet.
- Alla pedagoger är "språkande pedagoger" och utvecklar högläsning och samtal om text.

Alla barn i Årstabergets förskolor;

- inspireras och utmanas i sitt matematiska och logiska tänkande.
- får genomföra naturvetenskapliga experiment.
- erbjuds bygg – och konstruktionslek både ute och inne.
- får genomföra olika tekniska experiment.
- utvecklar sin kreativitet och sin skapande förmåga med olika material och tekniker i våra ateljéer.

Alla barn i Årstabergets förskolor;

- erbjuds daglig utevistelse där grovmotorisk utveckling och rörelse stimuleras.

Alla barn i Årstabergets förskolor;

- erbjuds en näringsriktig och varierad kost.
- ökar sin förståelse för det ekologiska tänkandet med hållbar utveckling bl a genom att vi serverar mat med i huvudsak ekologiska produkter och att vi är förebilder gällande återvinning och sopsortering samt har en kemikaliefri förskola.

Alla barn i Årstabergets förskolor;

- ges möjlighet att genom digitalisering öka och utvidga sitt lärande.

- får ta del av enhetens basappar.
- får sitt lärande synliggjort genom pedagogisk dokumentation och lärloggar i Skolplattformen.

Alla blivande skolbarn

- erbjuds avslutningssamtal inför skolstart.
- erbjuds skolförberedande verksamhet på den egna förskolan och i enhetens gruppträffar.

Arbetsätt

För att skapa en likvärdig förskola arbetar vi utifrån enhetens tre grundstenar;

1. En inspirerande och utmanande lärmiljö.
2. Tydliga strukturer för dagen.
3. Ett varierat och genomtänkt basmaterial.

Enligt läroplanen ska förskolan bidra till att barn utvecklar en förståelse för sig själv och sin omvärld.

Utforskande, nyfikenhet och lust att lära utgör grunden för den pedagogiska verksamheten.

För att skapa ett större lugn samt kunna möta varje barn arbetar vi med grupper i gruppen som metod.

Vi använder oss också av Tydliggörande pedagogik med inspiration från David Edfelt och arbetar proaktivt på alla nivåer.

Uppföljning

Uppföljning sker;

- på ledningsmöten och samordnarmöten.
- under hemvisternas veckovisa reflektionstid.
- genom feedback till hemvisternas One Note och arbetet i Skolplattformen.
- under de veckovisa förskolläramötena.
- genom den årliga självvärderingen i Kvalitetsindikatorn.
- genom den årliga analysen av Förskoleundersökningens resultat.
- genom analys av Medarbetarenkätens resultat.
- under våra planeringsdagar och APT.

Nämndmål: Alla barn i förskolan utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden i en inkluderande utbildning

Beskrivning

Målet nås genom att förskolans arbete med normer och värden präglas av barnkonventionens intentioner i en inkluderande utbildning för alla barn. Utbildningen skapar likvärdiga möjligheter för alla barn att uttrycka sina tankar och åsikter för att ha inflytande över sin vardag. Utbildningen är trygg och säker, riktlinjerna i Säker förskola, där arbetet med Aktiva åtgärder är en del, är vägledande i det arbetet. Rektor säkerställer att alla barn får det stöd de

behöver för sin utveckling inom ramen för förskolans uppdrag. Undervisningen kännetecknas av lek, språk samt hållbar utveckling, där barnens förmågor och intressen tas tillvara i undervisningens utformning.

Gemensamt framtagna stöddokument anger riktning för utbildningen och undervisningen inom prioriterade områden som likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer, språk, digitalisering, kultur, måltider och fysisk aktivitet.

Förväntat resultat

Utbildningen ger varje barn förutsättningar att utveckla:

- Självständighet och tillit till sin egen förmåga
- Förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen fortsätta utvecklingsarbetet av övergångar från förskola till grundskola i samverkan med utbildningsnämnden.	2023-01-01	2023-12-31
Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen genomföra en behovskartläggning avseende barn i behov av särskilt stöd i syfte att identifiera utvecklings- och stödbehov hos enheterna.	2023-01-01	2023-08-31
Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska fortsätta utveckla förskolans lärmiljöer som en del i det förebyggande och inkluderande arbetet.	2023-01-01	2023-12-31

Enhetsmål: Gruppen är en tillgång där varje barn har sin självklara plats, ges utrymme och blir lyssnad på.

Förväntat resultat

- Barnen i Årstabergets förskolor kan utifrån sina förutsättningar ta ansvar för sina handlingar och för miljön på förskolan.
- Alla våra medarbetare är goda förebilder och uppträder professionellt och har ett positivt förhållningssätt gentemot barn, vårdnadshavare och kollegor.

Barnen i Årstabergets förskolor ska;

- få vistas i en likvärdig förskola där våra ledord glädje, trygghet och ett lustfyllt lärande genomsyrar verksamheten.
- ges möjlighet att utveckla sin självkänsla och självständighet.
- lära sig socialt samspel och innebörden i allas lika värde.
- utifrån egen förmåga och intresse göra egna val av aktiviteter och projektarbete.
- utifrån sin egen förmåga kunna delge sina tankar och känslor till sina kamrater och visa förståelse och empati för andra.
- känna sig trygg i gruppen som individ. Alla ska få talutrymme och känna sig lyssnad på och träna att prata inför grupp på t ex samlingen.
- få delta i olika kulturers traditioner.

Arbetsätt

Alla barn ges lika möjlighet att uttrycka tankar och åsikter och har på så sätt möjlighet till delaktighet och inflytande över sin vardag. Detta möjliggörs eftersom vi arbetar metodiskt och strukturerat med grupper i grupper. Pedagogerna använder pedagogisk dokumentation samt lärloggar för att synliggöra och lyfta barnets perspektiv.

Barn lär sig socialt samspel genom leken. Barnen bjuder in varandra i leken, delar med sig, tröstar varandra, visar empati och utvecklar strategier för att kunna interagera med varandra. Alla barn ska få möjlighet att delta i olika gruppkonstellationer. Pedagoger observerar barnen enskilt och i grupp, skriver dokumentationer och reflekterar över dessa med syfte att fånga in, utmana och pröva olika arbetsätt kring jämställdhet och demokrati. På bl a samlingarna och vid matsituationer får barnen möjlighet att bli lyssnade till och sedda samt träna på turtagning och ett aktivt lyssnande. På alla hemvister finns ett varierat material, utifrån läroplanens mål och intentioner, som ger en mångfald till lek och aktiviteter och där barnen själva kan göra sina val.

En värdegrupp i enheten med en representant från varje förskola ansvarar för planernas årliga revidering samt att de blir ett levande verktyg i vardagen. Arbetet med barnkonventionen och aktiva åtgärder sker systematiskt och inplanerat på APT över hela läsåret. I hemvisternas One Note finns instruktioner för hur den systematiska uppföljningen ska ske i barngrupperna.

Uppföljning

- Resultat i Förskoleundersökningen kopplat till nöjdhet/rekommendation samt normer och värden, trygghet, socialt samspel etc.
- Värdegruppens kontinuerliga uppföljning av hur de aktiva åtgärderna blir ett konkret verktyg i vardagen.
- Ledningens uppföljning av alla hemvisters systematiska kvalitetsarbete genom hemvisternas One Note, PoB och Startside samt de årliga medarbetarsamtalen i hemvisten.
- Barngruppernas sätt att fungera i sitt sociala sammanhang där varje barn blir lyssnad på och ges utrymme. Väl fungerande och trygga barngrupper är ett resultat av ett gott värdegrundsarbete.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Nämndmål: Invånarna har tillgång till ett rikt utbud av kultur, fritidsaktiviteter och föreningsliv

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämndens enheter integrerar kultur i verksamhetens vardagliga arbete. Särskilda medel finns avsatt för detta. Tillgång till kultur spelar en viktig roll för barn och unga som skapar sin identitet. De äldre erbjuds olika kulturmöten på boenden, mötesplatser och genom sina organisationer. Förskolan är därför en given mötesplats som kan

ge lika möjligheter till deltagande och skapande i enlighet med Stockholm stads kulturstrategiska program. Kulturpengen till förskolan samt stöd i hur arbetet med kultur kan utformas och utvecklas ökar förutsättningarna för att lyckas med intentionen.

Förskolan är en kulturell mötesplats där barnen får möta och själva prova olika former av kultur och skapande. Barnen i förskolan har ett varierat utbud av böcker och besöker bibliotek. Barnen möter olika former av kultur och kulturyttringar samt skapande verksamhet som integreras i undervisningen. Unga får möta kultur och prova eget skapande i stadsdelsnämndens verksamheter. Fritidsgårdar och öppna mötesplatser erbjuder besökarna ett brett utbud av kulturaktiviteter som riktar sig och är tillgängliga för alla. Fritidsgårdarna samarbetar med lokalt civilsamhälle och andra fritidsgårdar för att tillsammans erbjuda ett brett verksamhetsutbud.

Lokala föreningar har möjlighet att söka verksamhetsbidrag och bidrar på det sättet att utveckla kultur- och fritidsverksamheter i stadsdelsområdet.

Förvaltningen initierar samarbeten som utvecklar och stärker nätverk till och mellan föreningar och deras verksamheter. Bland annat planeras kulturprojekt som i samverkan med föreningar, förskolor, skolor, fritidsaktiviteter bjuder in till samverkan, synliggör aktörerna och stimulerar till samarbete.

Ett utvecklingsarbete pågår för att bygga kontaktytor och samarbeten mellan olika föreningar och verksamheter. Syftet är att utveckla och bredda deltagandet, nå nya målgrupper, öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga.

Vid bidragsgivning till föreningar samordnas regler och arbetssätt med stadens andra bidragsgivare för en effektivare handläggning och bättre service. Arbetet pågår för att tydliggöra och utveckla regler och syfte med bidrag till föreningar samtidigt som en rättssäker process säkerställs och oegentligheter motverkas.

Utifrån Stockholms stads kulturstrategiska program, utvecklar stadsdelsförvaltningen arbetet med att inventera lokalbestånd och behov av lokaler för kultur, fritid och föreningsliv i stadsdelsområdet. Stadsdelsområdets parker är viktiga mötesplatser som ska erbjuda både aktiviteter och rekreation.

Förväntat resultat

- Kultur- och fritidsaktiviteter planeras för att nå nya målgrupper, bredda deltagandet i syfte att öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga.
- Kultur, fritidsaktiviteter och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.
- Barn på förskola och unga i stadsdelsnämndens verksamheter får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.
- De äldre erbjuds olika kulturmöten på boenden, träffpunkter och genom sina organisationer.
- Boende i stadsdelsnämndens grupp- och servicebostäder får stöd i att ha en rik fritid och att kunna delta i hälsofrämjande aktiviteter utifrån sina intressen.

- Föreningar har möjlighet att söka bidrag för lokal verksamhet. samarbete med föreningar och nätverks mellan föreningar och verksamheter utvecklas.

Enhetsmål: Barnen i Årstabergets förskolor erbjuds varierade kulturaktiviteter

Förväntat resultat

Alla barn i Årstabergets förskolor;

- får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.
- får ta del av de kulturarv och traditioner som enheten har.
- erbjuds en "professionell" kulturell upplevelse minst en gång per termin.
- utvecklar sin kreativitet och sin skapande förmåga med olika material och tekniker i våra ateljéer.

Arbetsätt

Alla förskolor tilldelas en kulturpeng baserat på barnantal.

Alla barn i Årstabergets förskolor

- får möta och själv prova olika former av kultur och skapande enligt stadens program, Kultur i ögonhöjd.
- har under sin förskoleperiod tillgång till ett varierat utbud av böcker och besöker regelbundet bibliotek.
- möter olika former av kultur och kulturyttringar samt skapande verksamhet som integreras i undervisningen.

Uppföljning

- Resultat och analys i förskoleundersökningen.
- Återkoppling i One Note och PoB.
- Analys och uppföljning av WKI.

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,6 kg CO ₂ per kg livsmedel	1,6 kg CO ₂ per kg livsmedel	År

Nämndmål: Stadsdelsnämnden är en fossilbränslefri organisation med minimal klimatpåverkan

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämnden arbetar utifrån stadens klimathandlingsplan samt miljöprogrammet i sitt miljö- och klimatarbete. Stadsdelsnämndens lokala miljö- och klimathandlingsplan sträcker sig fram till slutet av 2023. Stadsdelsnämnden tar med sin handlingsplan ett krafttag vad gäller miljö- och klimatfrågorna, och växlar nu upp arbetet ytterligare i och med skärpta miljö- och klimatmål.

Stadsdelsnämnden arbetar med att kartlägga verksamheternas klimatpåverkan, och tar fram strategier för hur utsläppsminskningar ska ske. De två metoder som främst används är investeringar i utsläppsminskande utrustning och beteendeförändringar.

Klimatinvesteringsmedel söks för de projekt där investering i utsläppsminskande åtgärder inom stadsmiljöverksamhet eller verksamhetslokaler ses som den bästa lösningen. För att åstadkomma beteendeförändringar satsar nämnden på kompetenshöjande insatser i form av bland annat utbildningar i energieffektivt beteende i storkök och hållbara kontor, samt utvecklad intern samverkan om miljö- och klimatfrågor.

När upphandlingen av ny parkentreprenad görs under 2023 ska tydliga miljökrav ställas för att minska nämndens indirekta klimatpåverkan.

Verksamheter som köper in livsmedel ska genom ökad medvetenhet minska livsmedels negativa klimatpåverkan. Genom verktyget Hantera Livs och regelbunden uppföljning ska stadsdelsnämnden få ner sina utsläpp från livsmedel ytterligare under 2023. Livsmedelsinköp är stadsdelsnämndens största källa av växthusgaser.

Stadsdelsnämnden kommer att utveckla former för att inkludera civilsamhälle och näringsliv i klimatarbetet i större utsträckning. En del i detta är att arbeta med utökad medborgardialog.

Förväntat resultat

-Stadsdelsnämnden har slutfört samtliga aktiviteter i den lokala miljö- och klimathandlingsplanen.

-Klimatpåverkan från konsumtion har minskat, stadsdelsnämnden är på god väg att bli en fossilbränslefri organisation och klimatanpassningsåtgärder har vidtagits.

-Avfall som uppstår tas om hand på ett resurseffektivt sätt enligt avfallshierarkin och matavfall sorteras i alla lokaler där det är möjligt.

-Stadsdelsnämndens energiförbrukning har minskat med en fjärdedel av mandatperiodens mål om en 10 procentig minskning.

-Användningen av plast och engångsartiklar har minskat.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska fortsatt bidra med kunskap till förskolornas kokkar om livsmedels påverkan på klimatet och biologisk mångfald.	2022-01-01	2023-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämndens medarbetare som arbetar i tillagningskök eller mottagningskök ska gå e-utbildningen om energieffektivt beteende i storkök	2023-01-01	2023-12-31

Enhetsmål: Enheten arbetar för att stadsdelsnämnden är en fossilbränslefri organisation med minimal klimatpåverkan

Förväntat resultat

- Alla produkter och allt material är genomgångna och uppfyller normen för en kemikaliesmart förskola nivå 2.
- Alla nyinköp görs och säkerställs av ledningen så att normen uppfylls.
- Minimerar material av plast och teflon i våra kök.
- Matsvinnet i enhetens kök minskar.
- Barnen deltar i återvinning och sopsortering på alla förskolor.

Arbetsätt

Tydlig styrning gällande inköp så att normen hålls.

Ökad kunskap bland medarbetarna genom bl a vår arbetsmiljögrupp och ateljérista.

Uppföljning

Uppföljning sker;

- i köksgruppen där rektor och alla kockar i enheten ingår.
- i arbetsmiljögruppen där rektor och en representant från varje förskola ingår.
- i ateljégruppen där ateljérista och representanter från varje förskola ingår.
- i den utökade ledningsgruppen där rektor, biträdande, ateljérista och samordnare från varje förskola ingår.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giffria miljöer

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel inköpta animalier med krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning i nivå med svensk lagstiftning	88	88 %	År
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	70 %	70 %	År

Nämndmål: Stadsdelsnämnden bidrar till en god livsmiljö och har giffria verksamheter

Beskrivning

Målet nås genom att arbeta systematiskt med verktygen Chemsoft och

Byggvarubedömningen. Under 2023 ska arbetet med de båda verktygen utvecklas, i syfte att

vässa arbetet.

Vidare nås målet genom att växla upp arbetet med skadlig påverkan från livsmedelsinköp. Stadsdelsnämnden ska undersöka orsaker till att nämnden historiskt sett haft svårt att nå målen för ekologiska livsmedel, samt se över möjliga lösningar för bättre måluppfyllelse framöver. Till detta hör också arbetet med att utveckla strategier för miljö- och klimatsmarta inköp av livsmedel inom äldreomsorg och social omsorg - där förskoleavdelningens lyckosamma arbete under de senaste åren fungerar som modell.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden bidrar i möjligaste mån inom nämndens rådighet till att minska buller, dålig luft och förorenat vatten i stadsdelsområdet.
- Verksamheterna arbetar systematiskt med att fasa ut skadliga kemikalier bland förbrukningsprodukter.
- Stadsdelsnämnden har en plan som följs för att bygg- och anläggningsprojekt följer kraven i Byggvarubedömningen.
- Det finns ett systematiskt arbete för att öka andelen inköpta ekologiska livsmedel och animalier som har krav på djurskydd samt restriktiv antibiotikaanvändning ökar inom stadsdelsnämndens alla verksamheter som köper in livsmedel.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt arbeta för att uppfylla kraven i nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.	2022-01-01	2023-12-31

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Nämndmål: Stadsdelsnämnden bedriver verksamheterna inom tilldelad ekonomisk ram

Beskrivning

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget. Styrning och uppföljning ska vara tydlig. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter.

Nämndens lokalförsörjningsplan tas fram i samband med Underlag för budget 2024-2026. I lokalförsörjningsplanen slås nämndens långsiktiga arbete med lokaler fast, i syfte att tillgodose verksamheternas krav på ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler.

Inriktningen framåt är att hyra lokaler av stadens fastighetsägande bolag. Under 2023 kommer nämnden att öppna en ny förskola om sex avdelningar i kvarteret Zachrisberg nära Årstabergets pendeltågsstation.

Förväntat resultat

- Verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.
- Stadsdelsnämnden hyr lokaler som är ändamålsenliga och kostnadseffektiva

Enhetsmål: Enheten bedriver verksamheten inom sin ekonomiska ram.

Förväntat resultat

- Verksamheten bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.
- Alla platser är fyllda för att säkra intäkter.
 - Budgeterade nettokostnader hålls inom beräknade intäkter.
 - En budget i balans gagnar en god kvalitet i verksamheten.

De intäkter förskolepengen ger täcker inte längre de ökade kostnader som är för t ex Skolplattformen, ökat antal Bibass-barn, löneökningar, ökade mat- och lokalkostnader etc.

Om inte statliga medel tillkommer kommer detta att medföra att övriga mål inte kommer att kunna nås, både gällande kvalitet, förskoleundersökningen, barngruppernas storlek samt andelen förskollärare.

Arbetsätt

- Daglig och veckovis kontroll av intäkter och nya barn. Alla platser fyllda. Tät kontakt med köhanterare.
- Månatliga prognoser för att kunna arbeta proaktivt och möjliggöra insatser i tid.
- April- och majintag av nya barn för att motverka juli-effekten.
- Strategisk planering vid inköp som styrs av rektor och biträdande.
- Alla beställningar görs av administratör.
- Inköp och urval av bas- och lekmaterial görs av ledningen.
- Alla hjälps åt att vårda material och inredning.
- Minska matsvinnet.

Uppföljning

- Månatliga möten med controller och avdelningschef.
- Månatliga prognoser.
- Kontinuerlig kontroll och ett proaktivt arbetsätt.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Sjukfrånvaro		Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14		Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Nämndmål: Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö

Beskrivning

Stadsdelsnämnden kommer utifrån arbetsgivarperspektivet att ha fokus inom områdena; anställningar, arbetsmiljö, kompetensförsörjning samt chefsuppdrag och ledarskap.

Goda och trygga anställningsvillkor där medarbetares anställningsform är tillsvidareanställning på heltid är normen vid nyanställningar. Rekryteringsprocessen säkerställer att rekrytering sker kompetensbaserat och i linje med verksamhetens kompetensförsörjningsplan och bemanningsstrategi.

Systematiskt arbete inom arbetsmiljöområdet är ett prioriterat område för att medarbetare och chefer ska ha en god arbetssituation och förutsättningar att nå ett gott arbetsresultat. En god arbetsmiljö och ett närvarande ledarskap ska säkerställas genom balans mellan uppdrag och resurser, samt ett rimligt antal medarbetare per chef. För skyddsombud och chefer hålls gemensam utbildning i grundläggande systematiskt arbetsmiljöarbete regelbundet.

Att arbeta främjande och förebyggande med friskfaktorer för att sänka sjukfrånvaron och skapa en god social och organisatorisk arbetsmiljö är prioriterat. Friskvård är en viktig del inom arbetsmiljöarbetet för att skapa förutsättningar för medarbetare att må bra. Som personalförmån kan medarbetare i stadsdelsnämnden ta ut friskvård på arbetstid när arbetet och verksamheten så tillåter. Förvaltningen arbetar systematiskt med kort- och långtidsfrånvaro enligt den rehabiliteringsprocess som är gemensam för staden.

Under perioden augusti – november utför alla enheter arbetsmiljöronder som även inkluderar ett avsnitt rörande årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Resultatet av den årliga uppföljningen summeras på avdelnings- respektive nämndnivå och följs upp i samverkansgrupper tillika arbetsmiljökommittéer. Resultatet analyseras och eventuella åtgärder som är gemensamma för en stor del av stadsdelsnämnden samordnas.

Ett aktivt strategiskt kompetensförsörjningsarbete utifrån uppdrag och mål är fortsatt prioriterat för att utveckla, behålla samt rekrytera verksamhetskritisk kompetens. Varje

verksamhet planerar kompetensutvecklingsinsatser och för att bibehålla en kontinuitet i verksamheten och stärka försörjningen av chefer och nyckelkompetenser är det även viktigt med en strategisk successionsplanering. Inom äldreomsorgen kommer den genomförda kartläggningen av formell kompetens ligga till grund för vidare utvecklingsinsatser för att säkerställa kompetensbehovet på kort och lång sikt. Vid rekrytering av chefer är det även viktigt att de fem kompetenserna i stadens chefsprofil är vägledande i rekrytering och urval.

Chefsuppdraget kräver ett tydligt och utvecklingsinriktat ledarskap där en helhetssyn kopplat till mål och resultat kan förmedlas till medarbetarna. Ledarskapet ska vara präglad av tillgänglighet, kommunikation, tillit och mod. Chefer ska stöttas och stärkas i detta för att på bästa sätt kunna leda sin verksamhet och i det uppmuntra medarbetare att omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar med stockholmarnas fokus.

Chefer som är nya i sin chefsroll, genomgår chefsintroduktion för att få en god grund till vad som förväntas i uppdraget kopplat till personalansvar och att vara arbetsgivarföreträdare. Utvecklingsinsatser för chefer kan även ske genom stadens chefsutvecklingsprogram och upphandlade insatser.

Förväntat resultat

- För de anställningar som ingås ska normen vara tillsvidareanställning på heltid.
- Stadsdelsnämnden har en god systematik inom arbetsmiljöarbetet.
- Planering av kompetensförsörjning sker utifrån verksamhetens uppdrag och mål.
- Nya medarbetare och chefer får en god introduktion i uppdraget.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden tillsammans med förskoleenheterna ska fortsätta utveckla arbetet med förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare inom ramen för det ordinarie arbetsmiljöarbetet.	2022-01-01	2023-12-31

Enhetsmål: Enheten är en god arbetsgivare och har en god arbetsmiljö.

Förväntat resultat

- En tydlig organisation.
- Ett proaktivt arbetssätt.
- Verktyg och rutiner för arbetsmiljöarbetet görs kända i organisationen, bl a genom arbetsmiljögruppen.
- Medarbetare har kunskap om och är delaktiga i innehållet i enhetens VP.
- Alla har läst och arbetat med handlingsplanen för förbättrad arbetsmiljö för fsk och bsk.
- En genomarbetad och god introduktion för nya medarbetare.
- Medarbetarsamtal mellan chef och medarbetare lägger grund för en god kommunikation och ömsesidiga krav och förväntningar.
- Ledning och skyddsombud uppmärksammar tidiga signaler för att förebygga ohälsa.
- Ett genomtänkt hälso-och arbetsmiljöarbete i samarbete med skyddsombud och arbetsmiljögruppen utvecklas.

- Ledningen använder de verktyg stadsdelen, staden och företagshälsovården tillhandahåller för att förebygga och sänka sjukfrånvaron.
- Öppen och god dialog mellan ledning och medarbetare.
- Intresset för utbildning och kompetensutveckling ökar.
- Vårt systematiska kvalitetsarbete bidrar till ökad kvalitet i verksamheten och vidgat lärande för barnen.
- Arbetsmiljöarbetet leder till en hälsosam arbetsmiljö med friskare och gladare medarbetare.
- Fler medarbetare utnyttjar friskvårdsbidraget.
- Sjukfrånvaron minskar.
- Minskad personalomsättning.

Arbetsätt

- Arbetsmiljöarbetet fortgår i arbetsmiljögruppen med en representant från varje förskola.
- Medarbetarenkäten analyseras och integreras i det övriga arbetsmiljöarbetet.
- Arbetsmiljöarbetet finns inlagt mer systematiskt i årshjulet så att tid för diskussioner och samtal finns på APT.
- Biträdande och skyddsombud genomför stadsdelens arbetsmiljöutbildning.
- Fortsatt kompetensutveckling för samtliga medarbetare genom våra APT, pedagogiska möten workshops och föreläsningar.
- Pedagogerna erbjuds stöd och praktisk handledning för att stärka kvalitén.
- Ledningen uppmuntrar och skapar förutsättningar för kompetensutveckling och utbildning.
- Utbildningar i TAKK av specialpedagog.
- Fördjupad handledning kring barn som utmanar av specialpedagog.
- Skapa en lugn och trygg arbetsmiljö med hjälp av tydliga strukturer och ett gott bemötande.

Uppföljning

- Handlingsplan för förbättrad arbetsmiljö för förskollärare och barnskötare
- Medarbetarenkäten
- Skyddsronder
- OSA-enkäten
- Medarbetarsamtal
- Dagliga samtal
- Fungerande rehabprocess
- Rapport och uppföljningssystem på stadsdelen

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Nämndmål: Stadsdelsnämnden har en hög beredskap i alla verksamheter

Beskrivning

Målet nås genom att stadsdelsnämnden utför ett genomgripande arbete för att identifiera och analysera stadsdelsnämndens viktiga och samhällsviktiga verksamheter och processer.

Stadsdelsnämndens kris-, kontinuitets- och beredskapsarbete är samordnat så att de hänger ihop, är effektivt och känt för de som berörs. Kunskapshöjande insatser inom krisberedskap och civilt försvar genomförs i stadsdelsnämndens verksamheter. Arbetet med krisstödsorganisation fortsätter, i syfte att ge stadsdelsområdets invånare stöd vid kriser. Stadsdelsnämnden avsätter resurser för att implementera de lokala tillämpningsanvisningarna för informationssäkerhet. Stadsdelsnämndens beredskap att hantera kriser och samhällsstörningar stärks genom ett systematiskt planeringsarbete samt övning.

De lokala anvisningarna för informationssäkerhet ska implementeras och alla medarbetare ska känna till hur nämnden arbetar med informationssäkerhet och dataskydd. Detta sker bland annat genom att de obligatoriska utbildningarna genomförs för samtliga medarbetare och genom det nätverk av informationssäkerhets- och dataskyddsambassadörer som finns på förvaltningen.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämndens verksamheter har en hög beredskap inför kommande kriser.
- Risk- och sårbarhetsanalysen är genomarbetad, dynamisk och välkänd för relevanta funktioner.
- Samhällsviktiga verksamheter och de verksamheter som är av vikt för dessa har en kontinuitetsplan som är övad.
- Stadsdelsnämnden har tre permanenta trygghetspunkter.
- Nödändig information om dataskydd och informationssäkerhet har nått och är begriplig för samtliga medarbetare.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla medarbetare ska genomgå de obligatoriska utbildningarna om dataskydd och informationssäkerhet	2023-01-01	2023-12-31
Samtliga chefer ska genomgå utbildningen i informationssäkerhet och dataskydd som är framtagen för målgruppen	2023-01-01	2023-12-31
Samtliga verksamheter ska ta fram en beredskapspärm där rutiner för krishantering ska finnas	2023-01-01	2023-12-31
Stadsdelsnämndens verksamheter som bedöms vara samhällsviktiga eller är av vikt för dessa ska ha en uppdaterad kontinuitetsplan som är övad	2023-01-01	2023-12-31

Redovisning av ekonomi

Resursanvändning

Rektor ansvarar för att ha en övergripande bild och ett strategiskt ansvar av sin organisation för att på bästa sätt kunna nyttja de resurser som finns. Ledorden för ledningen är framförhållning och tydlighet.

En fördelning mellan förskolorna är en viktig faktor så att personal- och arbetsmiljöansvar kan fördelas mellan biträdande och rektor. För tydlighetens skull är närmaste chef fasta dagar i veckan på "sina" förskolor.

En tydlig fördelning av övriga arbetsuppgifter i ledningen är också viktig. Detta rör t ex digitaliseringsansvar, rekrytering, systematiska kvalitetsarbetet, lokaler, lärmiljöer, beställningar, Bibassbarn, etc

En samordnarorganisation blir ledningens förlängda arm och viktigaste kommunikationslänk till varje förskola, vilket ökar tydlighet och skapar delaktighet.

Budget 2023

- Daglig och veckovis kontroll av intäkter och nya barn. Alla platser fyllda. Tät kontakt med köhanterare.
- Månatliga prognoser för att kunna arbeta proaktivt och möjliggöra insatser i tid.
- April- och majintag av nya barn för att motverka juli-effekten.
- Strategisk planering vid inköp som styrs av rektor och biträdande.
- Alla beställningar görs av administratör.
- Inköp och urval av bas- och lekmaterial görs av ledningen.
- Alla hjälps åt att vårda material och inredning.
- Minska matsvinnet.

Övrigt

Agenda 2030

I enhetens utbildningsplan som är skriven av rektor för läsåret 2022-2023 framgår att Hållbar utveckling och Agenda 2030 är ett fokusområde under hela läsåret. Det innebär att pedagogerna skriver undervisningsplaner och genomför projekt med barnen utifrån detta fokusområde. Inspiration och kunskap ges i olika möten och forum och i de enhetsövergripande grupperna. Arbetet följs upp kontinuerligt av ledningen.

Kockarna är också delaktiga i detta arbete utifrån den handlingsplan som de tagit fram utifrån stadens Måltidsstrategi. Att minska matsvinnet, använda mer ekologiska produkter men också öka medvetenheten kring klimatpåverkan kopplat till inköp är delar av innehållet i handlingsplanen.

Kvalitetsarbete

Alla synpunkter är välkomna från både medarbetare och vårdnadshavare. Ledningen eftersträvar en öppen dialog och är tydlig i sin kommunikation. Rektor skriver varje månad Infobrev till pedagogerna och Månadsbrev till vårdnadshavarna. Föräldramöten och Öppna föräldraforum genomförs av ledningen flera gånger varje termin via Teams. Pedagogerna har den dagliga kommunikationen med vårdnadshavarna och samordnarna finns också som en viktig kommunikationslänk mellan förskola och ledning.

Om synpunkter eller klagomål framförs tas de om hand omedelbart. Ofta ordnas möten så att kommunikationen sker i ett fysiskt möte för att undvika eventuella missförstånd som lätt kan ske via mail eller telefon.